

---

Klimat- och  
näringslivsdepartemente  
t

## **Remissyttrande över Naturvårdsverkets förslag till förordning om elbilspremie i rapporten med underlag till Sveriges sociala klimatplan Dnr KN2025/01166**

### **Sammanfattning**

Region Norrbotten välkomnar regeringens satsning på låginkomsttagare, men anser att elbilspremien inte räcker för att möjliggöra elbilägande hos resurssvaga hushåll i glesbygd. Höga kostnader för leasing, försäkring och laddning gör elbilsägande svårt, och brist på verkstäder för elbilar förvärrar situationen. Risken finns att stödet leder till ekonomisk utsatthet snarare än hållbar mobilitet. Region Norrbotten anser även att det finns betydande otydligheter i budgetstrukturen av programmet.

Region Norrbotten föreslår att fonden används till att ge mikroföretag stöd i klimatomställningen, särskilt inom transporter och energianvändning. Mikroföretagen utgör 90 % av företagen i Norrbotten och har begränsade resurser att hantera ökade kostnader.

Region Norrbotten betonar hur avgörande det är att regionala aktörer involveras i framtagandet av Sveriges sociala klimatplan, i enlighet med artikel 5 i förordningen om den sociala klimatfonden (SCF).

### **Region Norrbottens synpunkter**

#### **Elbilspremien räcker inte för en rättvis omställning**

Region Norrbotten välkomnar att regeringen vill satsa på låginkomsttagare som har bristande tillgång till kollektivtrafik. Region Norrbotten bedömning är att elbilspremien i sin nuvarande form inte är tillräckligt för att möjliggöra elbilsägande för många resurssvaga hushåll i Norrbotten. Även med en premie på 54 000 kr kvarstår höga kostnader för leasing, försäkring, drift och laddinfrastruktur. Trots goda intentioner finns en risk att stödet leder till ekonomisk utsatthet snarare än till hållbar mobilitet. Elbilar har i genomsnitt högre reparationskostnader än fossildrivna bilar, särskilt vid batteriskador eller elektronikfel, vilket kan bli en tung börda för hushåll med begränsad ekonomi. Om bilen går sönder och reparationen är för dyr, kan hushållet stå kvar med ett lån utan att ha tillgång till fungerande transportmedel. Därtill är det i landsbygder ofta långt till verkstäder som har rätt utrustning och kunskap för att hantera elbilar, vilket kan innebära ytterligare praktiska och ekonomiska hinder för ägande.

### **Otydlig budgetstruktur och behov av förtydligande**

Region Norrbotten saknar en samlad redogörelse av budgetstrukturen för Sveriges sociala klimatplan. Region Norrbotten saknar angivelse av konverteringskursen mellan euro och svenska kronor. Region Norrbotten ser även behov av att korrigera uppenbara sifferfel, såsom felaktiga omräkningar från euro till kronor på sida 82, där 400 miljoner euro anges som 4 300 miljarder kronor. För att säkerställa transparens och ansvarstagande i genomförandet av klimatplanen bör en mer detaljerad budgetfördelning presenteras.

Region Norrbotten ställer sig frågande till att det inte har utretts om något av statens nuvarande IT system går att använda eller utvecklas för ändamålet.

### **Stöd till mikroföretag i klimatomställningen**

Region Norrbotten uppmanar regeringen att se över möjligheten att ge stöd till mikroföretag för att hantera klimatomställningen inom transporter och energianvändning. Om detta inte kan ske via den sociala klimatfonden (SCF), behöver alternativa stödformer eller verktyg utvecklas.

Norrbotten är ett vidsträckt och glesbefolkat län där avstånden till marknaderna alltid har varit en utmaning. De långa transportavstånden har lett till högre kostnader och längre leveranstider. Med införandet av ETS2 riskerar dessa kostnader att öka ytterligare, vilket särskilt påverkar det regionala näringslivet negativt. Mikroföretag utgör cirka 90 procent av företagen i Norrbotten och har ofta begränsade resurser att möta de ökade kostnader som ETS2 medför. I glesbefolkade områden med långa avstånd till marknader riskerar dessa företag att drabbas särskilt hårt av stigande transport- och energikostnader. Att sänka dessa kostnader skulle bidra till en mer konkurrenskraftig näringslivsmiljö och främja den regionala utvecklingen. Den sociala klimatfonden bör därför användas strategiskt för att minimera risken att företag i Norrbottens glesbygder utsätts för transport- och energifattigdom.

För att undvika att företag slås ut och för att främja en hållbar omställning föreslår Region Norrbotten:

- Stöd till fossiloberoende transporter: Riktade insatser för mikro-, små och medelstora företag i glesbygd för att ställa om fordonsflottan och minska beroendet av fossila bränslen.
- Utökat transportbidrag via Sociala klimatfonden: Bidraget bör omfatta fler företag än idag och inkludera nya affärsområden som kulturella och kreativa branscher, turism och rennäring.
- Investeringsstöd för energieffektivisering: Ett särskilt stöd bör införas för mikroföretag för att möjliggöra investeringar i företagsbyggnader, såsom renovering, rena uppvärmnings- och kylsystem samt integrering av förnybar energi.
- Stöd till verksamheter utan egna fastigheter: Företag som hyr lokaler bör kunna få stöd för energieffektivisering av sin verksamhet, exempelvis produktionslinjer och utrustning.

**Vikten av regional dialog**

Region Norrbotten anser att det är avgörande att den nationella sociala klimatplanen utformas med en platsbaserad politik som utgår från regionala förutsättningar, i linje med artikel 5 i förordningen om den sociala klimatfonden (SCF). Artikel 5 fastslår att lokala och regionala myndigheter, tillsammans med andra relevanta aktörer, ska konsulteras i processen att ta fram klimatplanen. Detta innebär att insatser bör skräddarsys utifrån platsens specifika förutsättningar för att öka SCF:s effektivitet.

Den riktade elbilspremien är ett exempel på en insats som med fördel bör utformas i nära dialog med regionerna, för att säkerställa att åtgärderna blir träffsäkra och effektiva utifrån olika regionala behov. Att remissen skickas ut på samråd samtidigt som EU:s granskning av programmet pågår riskerar att begränsa möjligheten att ta tillvara synpunkter från denna remissrunda. Region Norrbotten ser därför ett behov av att stärka dialogen och samrådsprocessen för att säkerställa att regionala perspektiv får genomslag i den nationella planeringen.